

Põlva valla Lahojärve kogukonnaala metsatööde plaani arutelu kokkuvõte

Kohtumise aeg ja koht: 17. september 2026, algus kell 14.30, Põlva vallamajas, Maarja 2, Põlva linn

Osalesid: RMK kaasamistiimi juht Risto Sepp, RMK varumisjuht Rein Kivioja, RMK Külastuskorraldusosakonna piirkonnajuht Tarmo Denks, Põlva vallavalitsuse keskkonnaspetsialist Kärt Kolpakov.

Koosoleku eesmärk: tutvustada Lahojärve kogukonnaala metsatööde plaani kavandit.

RMK koostas Lahojärve kogukonnaala metsatööde plaani kavandi, lähtudes majandatava metsa vanuselisest ja puuliigilisest koosseisust, kasvutingimustest, külastustaristust, kaitstavatest väärtustest, kogukonna ja kohaliku omavalitsuse ettepanekutest ning 9. aprillil Laho metsaonni juures toimunud kohtumise arutelust.

Lahojärve kogukonnaala kohta on koostatud 10 aasta vaatega metsatööde kavand aastateks 2026–2035. Ala paikneb Säässaare külas ning kuulub Põlva valla üldplaneeringu järgi kogukonnaalade hulka, mida käsitletakse kõrgendatud avaliku huviga metsana.

Kogukonnaala põhiandmed

Lahojärve kogukonnaala pindala on 101,6 ha. Sellest moodustab majandatav metsamaa 86 ha ehk 87%, mittemetsamaa 6 ha ehk 6%, rangelt kaitstav mets 6 ha ehk 6% ning RMK otsusega mittemajandatav mets 1 ha ehk 1%.

Ala pärandkultuuriobjektid on Hullumäe karjäär, metsataimla ja Õliläte.

Kavandatud metsatööd

Aastateks 2026–2035 on kavandatud kokku 16,4 ha raieid: lageraiet 10,3 ha aastatel 2027, 2028 ja 2034, aegjärese raie esimene järk 3,9 ha 2027. aastal, aegjärese raie teine järk 3,9 ha 2034. aastal ning harvendusraiet 2,2 ha 2034. aastal. Noortes metsades tehakse hooldustöid vastavalt metsade vajadusele.

Õliläte ja seda ümbritsev ala on RMK majandamisest välja arvatud. Eriolukordadest, sealhulgas tormi- ja muudest olulistest metsakahjustustest või ohtlike puude raieist tulenevad tööd võivad plaani muuta. Sellistest töödest teavitatakse kohalikku omavalitsust ja vajaduse korral kogukonda eraldi.

Arutelu kohapeal:

Lahojärve metsatööde plaanile ei saanud kohalikult kogukonnalt ettepanekuid. Ettepanekud saabusid MTÜ-delt Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad ning Põlva valla elanikelt.

Enne koosolekut esitatud ettepanekud ja RMK vastused: Kaasamise käigus esitati kogukonna ettepanekuid uuendusraietest loobumise, püsimeetsanduse rakendamise, puhke- ja kasutusväärtuse, elurikkuse ja ökoloogilise sidususe, Õlilätte kaitse, üldplaneeringule vastavuse ning ettepanekutega arvestamise kohta.

1. Uuendusraietest loobumine ja püsimeetsanduse rakendamine

Ettepanek: loobuda lageraiest ja aegjärgsest raiest, majandada kogukonnametsa püsimeetsana ning kasutada valik- ja hooldusraieid.

RMK vastus: ettepanekuga arvestatakse raiete kavandamisel, kuid uuendusraiate välistamist ei peeta põhjendatuks. Raieviis valitakse puistu kasvukohatüübi, puuliigilise koosseisu, vanuse, seisundi ja uuenemisvõime alusel.

2. Puhke- ja kasutusväärtuse säilitamine

Ettepanek: säilitada võimalused marjul ja seenel käimiseks, jalutamiseks ning looduses viibimiseks ning vältida puhkeväärtuse olulist vähenemist.

RMK vastus: metsatööd kavandatakse eri aegadele ja piiratud aladele. Tööde kavandamisel hinnatakse võimalusi säilitada ala kasutatavus, maastikuilme ja metsade järjepidevus.

3. Elurikkuse ja ökoloogilise sidususe säilitamine

Ettepanek: säilitada vanad ja elustikule olulised puud, surnud puit, mullaelustik, elupaigad ja metsade ökoloogiline sidusus.

RMK vastus: arvestatakse looduskaitseliste piirangutega. Raiealadel jäetakse nõuetekohaselt säilikuud ja elustikule olulisi puud ning võimaluse korral säilitatakse olemasolevat surnud puitu (Viide [Säilikpuude juhend](#)).

4. Õlilätte ja selle ümbruse kaitse

Ettepanek: vältida raiete mõju Õlilätele ning säilitada allika veerežiim, vee kvaliteet ja loodusliku pühapaiga ümbrus.

RMK vastus: Õliläte ja seda ümbritsev ala on metsa majandamisest välja jäetud ning allika vahetus läheduses raietöid ei kavandata.

5. Vastavus Põlva valla üldplaneeringule

Ettepanek: hinnata kavandatud lageraie ja aegjärgse raie vastavust kõrgendatud avaliku huviga metsade majandamise põhimõtetele.

RMK vastus: kavandatud lageraie ja aegjärgse raie vastavust kõrgendatud avaliku huviga metsade majandamise põhimõtetele on hinnatud metsatööde plaani koostamisel, lähtudes konkreetse ala väärtustest, kasutusviisidest ja õigusaktides sätestatud tingimustest.

Põlva valla üldplaneering ei kirjelda kõrgendatud avaliku huviga metsades uuendusraiete, sealhulgas lageraie ja aegjärgse raie keeldu. Üldplaneering näeb ette, et KAH-ala uuendusraied kooskõlastatakse kohaliku omavalitsusega metsamajandamise kava koostamise käigus. See tähendab, et üldplaneering võimaldab uuendusraiete kavandamist, kuid nende sobivust tuleb hinnata konkreetse ala tingimustest lähtudes.

Üldplaneeringu eesmärk on arvestada riigimetsa majandamisel kogukonna jaoks oluliste metsade väärtustega, säilitada alal erivanuselised puistud ning kujundada puhkamiseks sobiv ja looduslikult mitmekesine mets. KAH-alad ei ole üldplaneeringu kohaselt majandamisest välja arvatud metsad. Samuti ei tulene üldplaneeringust nõuet majandada neid alasid üksnes püsimeetsanduslike võtetega või asendada kõik lageraied valikraietega.

Raieviisi valikul arvestab RMK konkreetse puistu vanust, liigilist koosseisu, tervislikku seisundit, kasvukohatingimusi ja metsakasvatustlike eesmärgi. Metsatööde õiguspärasust kontrollitakse ka metsateatise menetluses, mille käigus hindab Keskkonnaamet kavandatud tegevuse vastavust õigusaktidele ja keskkonnanõuetele.

Eeltoodust lähtudes on RMK hinnangul kavandatud lageraie ja aegjärgne raie kooskõlas Põlva valla üldplaneeringuga, kui tööde kavandamisel ja tegemisel järgitakse metsatööde plaanis esitatud tingimusi, õigusaktidest tulenevaid nõudeid ning konkreetse KAH-ala väärtuste säilitamiseks määratud meetmeid.

6. Intensiivsetest uuendusraietest loobumine kaheksal kogukonnaalal ehk KAH-alal

RMK vastus: Himmaste Krooni mõtsa, Ahja metskonna keskuse, Kauksi Liinamäe, Ahja Süvaoru variku ja Kivisilla metsavahi lõkkekoha kogukonnaaladel on kaasamine lõppenud ning kohaliku kogukonnaga kokkulepped saavutatud. Kõigil aladel hindame lageraie ja aegjärgse raie vastavust KAH-metsade majandamise põhimõtetele metsatööde plaani koostamise käigus. Arvestame ala väärtusi, kasutusviise, õigusaktidest tulenevaid nõudeid ning kohaliku kogukonna soove ja ettepanekuid.

7. Kogukonna ettepanekutega arvestamine

Ettepanek: selgitada ettepanekute mõju metsatööde plaanile ning põhjendada nendega arvestamist või arvestamata jätmist.

RMK vastus: kõik ettepanekud vaadatakse läbi ja neid kaalutakse. Vajaduse korral saab muuta raieala piire, tööde aega, raieviisi või muid töötingimusi.

Tööde kavandamisel küsiti arvamust kõigilt teadaolevatelt huvitatud osapooltelt. Teated avaldati RMK kodulehel ja Põlva valla kodulehel.

Kokkuvõte

RMK kaalus esitatud ettepanekuid ja arvestab Õlilätte ning selle ümbruse kaitsega.

Lisame kavasse samadele aladele aegjärgse raie esimesele järgule lisaks ka teise järgu.

Enne raietega alustamist teavitame e-postiga kogukonda ning Põlva vallavalitsust.

Kokkuvõtteks jäi seisukoht, et RMK metsatööde plaan on kohalolijatele vastuvõetav.

Risto Sepp

RMK kaasamistiimi juht